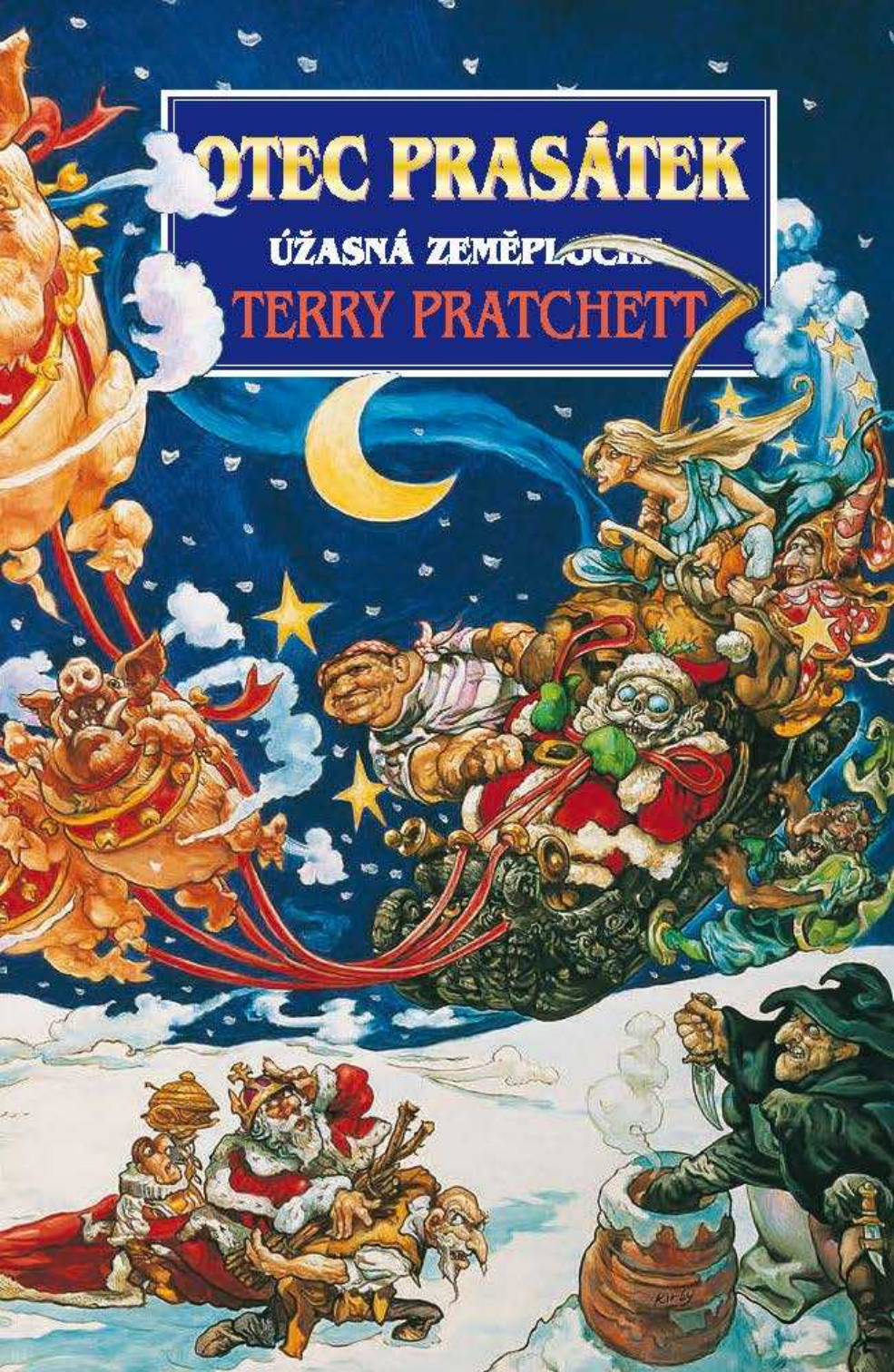

OTEC PRASÁTEK

ÚŽASNÁ ZEMĚPLOCHA

TERRY PRATCHETT

OTEC PRASÁTEK

Copyright © 1996 by Terry Pratchett
Translation © 1998 Jan Kantrek
Cover art copyright © 1996 by Josh Kirby

Všechna práva vyhrazena. Žádnou část této knihy není
dovoleno použít nebo jakýmkoliv způsobem reprodukovat
a šířit bez souhlasu nakladatele.

ISBN 978-80-7197-557-1

*Gerilovému majiteli knihkupectví,
známému mezi přáteli jako „ppint“,
za to, že mi už před léty položil onu otázku,
kterou klade v téhle knize Zuzana.
Překvapila mě jen skutečnost,
že se tak nezeptalo mnohem víc lidí...*

A příliš mnoha nepřítomným kamarádům.

Všechno někde začíná, i když s tím tvrzením mnoho fyziků nesouhlasí.

Lidé si však vždycky mlhavě uvědomovali potíže se začátkem věcí. Projevují například hlasitý údiv nad tím, jak se dostane při sněhové kalamitě do práce řidič sněžného pluhu nebo kde tvůrci slovníků zjistí, k čemu který výraz patří a jak se správně píše. Neustále pak vládne touha najít v té pokroucené, zauzlované a potrhané časoprostorové síti nějaký bod, na nějž by se dal položit metaforický prst, a ukázat, že tady, tady je to místo, kde všechno začalo...

Něco taky začalo ve chvíli, kdy Cech vrahů přijal do svých řad pana Časnačaje, který viděl věci jiným způsobem než ostatní lidé. Tak například jeden z těch jiných způsobů spočíval v tom, že všechny ostatní lidi viděl jako věci (lord Odkraglli, jeden z představených cechu, později řekl: „Bylo nám ho líto, protože přišel v mladém věku za nejasných okolností o oba rodiče. Myslím, že když se na to teď podívám zpětně, měli jsme se nad tím trochu důkladněji zamyslet...“).

Ale ještě předtím, než se stalo tohle, většina lidí zapoměla, že ty nejstarší příběhy vždycky vyprávěly více či méně o krvi. Později se z nich krev začala postupně vynechávat, aby byly snáze stravitelné pro děti, nebo přesněji řečeno spíše pro ty lidi, kteří je dětem vyprávějí a čítávají, než kvůli dětem samým (protože děti všeobecně jsou proléváním krve obvykle nadšené, je-li prolévána těmi, kdo si to opravdu zaslouží)*, až v nich nezů-

* Pozn. autora: *Abychom si rozuměli: že poteče z těch, kdo si zaslouží, aby jejich krev byla prolita. Ale třeba taky ne. U některých dětí si nikdy nemůžete být docela jistí.*

stala krev žádná. A v té chvíli začali lidé užasle přemýšlet, kam se poděly ty *dobré* příběhy.

Ale ještě předtím si něco v nejčernějších jeskyních a nejtemnějších pralesích pomyslelo: Co jsou zač, tahle stvoření? Budu je pozorovat...

Ale ještě předtím vznikla Zeměplocha, aby se mohla vydat na svou cestu vesmírem na hřbetech čtyř slonů stojících na kruhové obrovské želyvy A'Tuin.

Možná, že jak se tak pohybuje, zaplétá se – jako slepec v domě plném pavučin – do těch vysoce specializovaných časoprostorových vláken, která mají tendenci se množit při každé historické události, s níž se setkají, napíná je, trhá a vytahuje do nových tvarů.

A nebo taky ne. Filozof Didactylos shrnul všechny alternativní hypotézy do dvou vět. „Věci se prostě dějí. Čert je vem.“

Starší mágové Neviditelné univerzity stáli a upírali oči na dveře.

Nebylo pochyb o tom, že ten, kdo je zavřel, chtěl, aby zůstaly zavřené. Zajišťovalo je několik velkých hřebů zatlučených do dveřního rámu. Přes dveře bylo přibito několik silných prken. A co víc, až do dnešního rána byly ukryty za velikou knihovnou, kterou před ně někdo postavil.

„A potom je tady ten nápis, Výsměšku,“ upozorňoval děkan. „Četl jste ho přece, předpokládám. Víte který? Ten, co říká ‚za žádných okolností neotvírejte tyto dveře‘.“

„Samozřejmě, že jsem ho četl,“ zabručel Výsměšek. „Proč si myslíte, že je chci otevřít?“

„Ehm... proč?“ zeptal se lektor Zaniklých run.

„Abych zjistil, proč někdo chtěl, aby zůstaly zavřené, samozřejmě!“*

* Pozn. autora: *Tento dialog obsahuje prakticky vše, co je potřeba vědět o lidské civilizaci. Nebo alespoň o těch jejích částech, které skončily hluboko pod mořskou hladinou nebo ze kterých se ještě kouří.*

Pokynul Afektovi, univerzitnímu zahradníkovi a trpaslíkovi pro všechno, který stál opodál s páčidlem.

„Dej se do toho, mládenče.“

Zahradník zasalutoval. „Rozkaz, pane.“

A doprovázen zvuky tříštícího se dřeva, Výsměšek pokračoval. „Podle plánů na tom místě byla koupelna. Na koupelně přece není nic strašidelného, proboha. Já *chci* vlastní koupelnu. Už mám plné zuby toho společného sprchování, lidičky. Je to nehygienické. Člověk může chytit kdoví co. To už mi říkal otec. Kde se koupe moc lidí společně, tam pobíhá skřet Bradavčák se svým malým pytlíkem.“

„To je něco jako víla Zubnička?“ zeptal se jízlivě děkan.

„Jsem tady šéfem a *chci* svou vlastní koupelnu,“ prohlásil Výsměšek pevně. „A tím to všechno končí, jasné? *Chci* koupelnu a *chci*, aby byla hotová na Noc prasečí hlídky, rozumíte?“

A to je samozřejmě ta potíž se začátky. Někdy, když máte co dělat s okultními říšemi, které mají úplně jiný vztah k času, můžete se dočkat důsledku o něco dřív než příčiny.

Odněkud až od hranice slyšitelnosti se ozvalo tichoučké *klingleklingleklingle*, jako kdyby někde daleko zněly malé stříbrné zvonečky.

Zhruba v době, kdy arcikancléř tak autoritativně uplatňoval svá práva, seděla Zuzana Stohelitská v posteli a četla si při svíčke.

Okno bylo pokryto ledovými květy.

Měla ráda tyhle časné večery. Jakmile jednou uložila děti do postele, měla více méně volno. Paní Kamašná měla až úzkostlivé obavy z toho, udílet Zuzaně nějaké příkazy, přestože jí platila gáži.

Ne že by ta gáže byla nějak důležitá. Důležité bylo to, že Zuzana stála na Vlastních nohou a měla Skutečné zaměstnání. A být vychovatelkou *bylo* skutečné zaměstnání. Jediná choulostivá situace nastala, když její zaměstnavatelka zjistila, že je Zuzana vévodkyně, protože podle všeho, co paní Kamašná věděla

(a kdyby se sepsalo, co věděla, byla by z toho velmi krátká kniha psaná hodně velkými písmeny), nepředpokládalo se, že bude společenská smetánka pracovat. Čekalo se od ní, že se bude jen tak poflakovat kolem. Jediné, co se Zuzaně nakonec podařilo, bylo přesvědčit svou zaměstnavatelku, že se jí nemusí klanět, kdykoliv se potkají.

Jakýsi pohyb ji přinutil pootočit hlavu.

Plamen svíčky se ohnul a hořel vodorovně jako v silném ječícím větru.

Záclony se vzdouvaly od okna, které se...

... se zařinčením otevřelo.

Bylo naprosté bezvětří.

Přinejmenším nevál vítr z tohoto světa.

V její mysli se formovaly představy. Rudá koule... ostrá vůně sněhu. A ty pak zmizely a místo nich tam byly...

„Zuby?“ řekla Zuzana nahlas. „Zase zuby?“

Zamrkala. Když oči znovu otevřela, bylo okno, ostatně jak si byla předem naprosto jistá, pevně zavřené. Záclony ochable visely. Plamen svíce si hořel nahoru, jako by se nechumelilo. Och ne, znovu už ne. Ne po takové době. Všechno zatím probíhalo tak dobře...

„Vuvano?“

Ohlédla se. Dveře jejího pokoje byly dokořán otevřené a na prahu stála malá bosá postavička v pyžámku.

Povzdechla si. „Copak, Tyldo?“

„Já fe bojím té obvudy ve fkvepě, Vuvano. Ona mě fní.“

Zuzana rozhodným pohybem zavřela knihu a pozvedla varovný prst.

„Copak jsem ti říkala o tom, když se někdo naschvál snaží mluvit jako roztomilý sladký mazlíček, Tyldo?“

Holčička jí odpověděla: „Řekla jsi, že to nesmím dělat. Řekla jsi, že úmyslné šišláni je hrdelní zločin a že to dělám jen proto, abych k sobě přilákala pozornost.“

„Výborně. Víš, jaká obluda je to tentokrát?“

„Je to obvodská chvupatá obvuda f of –“

Zuzana znovu pozvedla varovný prst.

„– *obluda* s osmi rukama,“ opravila se Tylda.

„Cože? Už zase tahle? No dobrá.“

Zuzana vstala z postele, oblékla si župan, a zatímco ji dítě pozorovalo, pokoušela se zůstat úplně klidná. *Takže se zase vracely*. Oh, ne ty obludy ve sklepe. To patřilo k její práci. Ale zdálo se, že už si zase začíná vzpomínat na budoucnost.

Zavrtěla hlavou. Ať už utečete jakkoliv daleko, nakonec se vždycky zase dohoníte.

Obludy, to bylo alespoň jednoduché. Jak se vypořádat s obludami, se už naučila. Sebrala pohrabáč z kuchyňského uhláku a pustila se s Tyldou v patách dolů po schodech.

Kamašných měli večerní společnost. Směrem od obývacího pokoje se nesly tlumené hlasy.

Právě když se plížila kolem, dveře pokoje se otevřely a nějaký hlas zvolal: „Propánakrále, tady je nějaké děvče v noční košili a s *pohrabáčem*.“

Viděla několik siluet, které se objevily ve světlém obdélníku dveří, a podařilo se jí rozeznat ustaranou tvář paní Kamašné.

„Zuzano? Hm... co se děje?“

Zuzana se podívala na pohrabáč ve své ruce a pak zpět na ženu. „Tylda říká, že se bojí obludy ve sklepe, paní Kamašná.“

„A vy jste se na ni vypravila s pohrabáčem, co?“ nadhodil jeden z hostů. Z pokoje se šířila ostrá vůně koňaku a doutníků.

„Ano,“ odpověděla jednoduše Zuzana.

„Slečna Zuzana je naše vychovatelka,“ řekla paní Kamašná. „Tedy... říkala jsem vám o ní.“

Bylo vidět, jak se obličej vyhlížející z pokoje mění. Objevil se na nich výraz pobavené úcty.

„Ona je schopná utlouct obludu pohrabáčem?“ ozval se kdosi.

„No, já myslím, že je to velmi chytrý nápad,“ řekl někdo jiný. „Když si malé holčičky občas vezmou do hlavy, že je ve sklepe“

bubák, zajdete tam s pohrabáčem, a zatímco dítě nad schody do sklepa poslouchá, několikrát tím pohrabáčem do něčeho udeříte a všechno je zase v pořádku. Tomu děvčeti to opravdu myslí. Je velmi citlivé. A velmi moderní.“

„Je to to, co děláte, Zuzano?“ zeptala se paní Kamašná dychtivě.

„Samozřejmě, paní Kamašná,“ odpověděla Zuzana poslušně.

„Tak to chci vidět, u Slepého Ia! Člověk každý den nevidí, jak děvče utlouká nějakou obludu,“ prohlásil další muž ve dveřích. Zavlnilo se hedvábí a doutníkový kouř a hosté se vyřinuli do haly.

Zuzana si znovu povzdechla a vydala se po schodech dolů do sklepa, zatímco Tylda seděla nahoře a objímala si kolena.

Dole se otevřely a pak zavřely dveře.

Nastalo krátké ticho a pak se ozval strašlivý řev. Jedna z žen omdlela a jakýsi muž upustil doutník.

„Nemusíte se bát, všechno bude v pořádku,“ uklidňovala je Tylda. „Vona vždycky vyhraje. Všechno bude dobrý.“

Bylo slyšet tupé údery, zvonění kovu o kov, pak kňučivé zvuky, které přešly v rychle slábnoucí chroptivé bublání.

Zuzana otevřela dveře. Pohrabáč byl ohnutý do pravého úhlu. Zazněl nervózní potlesk a pochvaly.

„Dobrá práce,“ prohlásil jeden z hostů. „Dokonale psychologické. A ten skvělý nápad s ohnutým pohrabáčem. A řekl bych, že ty už se nebojíš, vid', holčičko?“

„Nebojím,“ přikývla Tylda.

„Vážně, dokonalá psychologie.“

„Zuzana říká, abych se nebála, ale rozzlobila,“ pokračovala Tylda.

„Ehm, děkuji vám, Zuzano,“ řekla paní Kamašná, která se změnila v roztřesený uzlíček nervů. „A, ehm, teď, sire Geoffreyi, kdybychom se snad vrátili do obývacího – pardon, myslela jsem do salonu –“

Společnost se vracela do salonu. Poslední, co Zuzana slyšela,

než se zavřely dveře, bylo: „Po čertech přesvědčivé, jak ohnula ten pohrabáč –“

Chvilku čekala.

„Už jsou všichni pryč, Tyldo?“

„Už jo, Zuzano.“

„Výborně.“ Zuzana se vrátila do sklepa, a když se znovu objevila, táhla za sebou něco velkého, chlupatého a osminohého. Podařilo se jí to vyvléct po schodech nahoru a chodbičkou k zadním dveřím, kterými obludu vykoplá ven. Do svítání se určitě vypaří.

„Tak tohle děláme s obludami *my*,“ řekla Zuzana.

Tylda ji pozorně sledovala.

„A teď šup zpátky do postele, má drahá.“

„A mohla bych si nechat ten pohrabáč na noc v našem pokoji?“

„Ale ano.“

„Ale zabíjí jenom obludy, že jo...?“ zeptalo se dítě ospale, když je Zuzana nesla nahoru po schodech.

„Jistěže,“ přikývla Zuzana. „Všechny druhy.“

Uložila holčičku do postele vedle jejího bratra a opřela pohrabáč o skříňku na hračky.

Pohrabáč byl vyroben z jakéhosi levného kovu s mosaznou koulí na konci. Zuzanu napadlo, že by dala mnoho za to, kdyby ho mohla použít na Tyldinu předchozí vychovatelku.

„Brounoc.“

„Dobrou noc.“

Vrátila se do své malé ložničky, uložila se znovu do postele a při tom podezřívavě pozorovala záclony.

Bylo by hezké, kdyby si mohla myslet, že se jí to jen zdálo. Jenže by to bylo taky pěkně *bloupe*. I když už byla skoro dva roky docela normální, starala se sama o sebe ve skutečném světě a vůbec už si na budoucnost nevzpomínala...

A třeba se jí to *opravdu* jenom zdálo (ale i sny mohou být velmi skutečné...).

Pokoušela se nevšímat si dlouhého jazýčku vosku, který

jí neodbytně připomínal, že svíčka několik vteřin hořela vodorovně.

Zatímco se Zuzana snažila usnout, seděl lord Odkraglli ve své pracovně a pokoušel se dohonit svoje papírové povinnosti. Lord Odkraglli byl vrah. Tedy přesněji Vrah. To velké písmeno bylo důležité. Oddělovalo onen odporný póvl, muže, kteří se potulovali po městě a zabíjeli lidi kvůli penězům, od gentlemana, jehož tu a tam požádal o radu a o pomoc jiný gentleman, který si přál, aby někdo za jistou finanční náhradu odstranil z cukrové vaty jeho života nějaké ty žiletky, jež se tam občas objevily.

Členové Cechu vrahů se považovali za vzdělané a kultivované muže, kteří milují dobrou hudbu, jídlo a literaturu. A dobře znali cenu lidského života. V mnoha případech na penny přesně.

Pracovna lorda Odkraglliho byla obložená dubovým dřevem a její podlaha pokryta vysokým kobercem. Nábytek byl starý a hodně užívaný, ale jeho vzhled byl takový, jaký na sebe bere *velmi kvalitní* nábytek, když ho opatrně používáte nějakou tu stovku let. Byl to prostě *zralý* nábytek.

Na mřížce v krbu hořelo velké poleno. Před krbem spali dva psi ve velkém chomáči, jak spávají velcí chlupatí psi všude.

Kromě občasného zvuku, jež vydávali psi ve spaní, nebo zapraskání polena v krbu bylo ticho v místnosti rušeno jen skřípáním pera lorda Odkraglliho a tikáním velkých stojacích hodin vedle dveří... drobné, soukromé zvuky, které pomáhaly vymezit ticho.

Tedy tak to alespoň bylo, dokud si někdo neodkašlal.

Ten zvuk velmi jasně naznačoval, že jeho důvodem není potřeba odstranit z dýchacího traktu drobeček sušenky, který tam omylem zabloudil, ale nutnost co možná nejméně rušivým způsobem naznačit přítomnost majitele krku.

Odkraglli přestal psát, ale hlavu nezvedl.

Pak, po nějaké chvíli, kdy vypadal, jako že uvažuje, řekl hlasem zkušeného obchodníka: „Dveře jsou zamčené. Okna zamřížovaná. Psi se, jak se zdá, nevbudili. Skřípající podlaha neskřípala. A další malá opatření, která vám přesně nepopíšu, nezabrala. To velmi drasticky omezuje výběr. Velmi pochybuji o tom, že jste duch, a bohové se většinou na scénu dostávají s bohatšími efekty. Samozřejmě, mohl byste být Smrť, ale nevěřím, že ten by se unavoval společenskými zdvořilostkami, a kromě toho se cítím velmi dobře. Hmm.“

Něco se vznášelo ve vzduchu před jeho stolem.

„Zuby mám v dokonalém pořádku, takže nemůžete být ani víla Zubnička. A už dávno jsem zjistil, že pořádná brandy před spaním člověka zbaví nutnosti využívat Hajajovy služby. Melodii udržím docela dobře, mám hudební sluch, takže nemyslím, že bych přilákal pozornost starého dědka Potíže. Hmm.“

Postava připlula o něco blíže.

„Předpokládám, že skřítek by sem mohl vlézt myší dírou, ale v těch mám pastičky,“ pokračoval Odkraglli. „Bubák by sice dokázal projít stěnou, ale dával by si velký pozor, aby se neprozradil. Musím přiznat, že jste mě skutečně zaskočil. Hmm?“

A zvedl hlavu.

Ve vzduchu viselo šedé roucho. Zdálo se, že je něčím vyplněno, protože mělo tvar, i když ten, kdo je vyplňoval, nebyl vidět.

Odkraglli měl najednou velmi neodbytný pocit, že onen tvor není ve skutečnosti neviditelný, ale že tady jednoduše, ve fyzickém slova smyslu, prostě není.

„Dobrý večer,“ řekl.

Roucho řeklo: Dobrý večer, lorde Odkraglli.

Jeho mozek vnímal slova. Jeho uši by ale byly přísahalý, že nic neslyší.

Jenže jeden se nestává představeným Cechu vrahů, pokud se snadno vyděsí. Kromě toho ta věc nebyla nijak děsivá. Byla naopak nesmírně nudná, pomyslel si Odkraglli. Kdyby na sebe

mohla vzít monotónní bezvýraznost tvar, jistě by si vybrala tenhle.

„Vypadáte jako zjevení,“ řekl.

Náš vzhled a původ není předmětem rozhovoru, ozvalo se mu v hlavě. Nabízíme vám obchod.

„Přejete si snad někoho inhumovat?“ naklonil Odkraglli hlavu mírně na stranu.

Ukončit.

Odkraglli o tom chvilku uvažoval. Nebylo to tak neobvyklé, jak to vypadalo. Byly tady precedenty. Služby cechu si mohl koupit každý. Cech si například v minulosti zaplatilo několik zombií, aby si tak vyrovnaly účty se svými vrahy. Odkraglli si rád pohrával s myšlenkou, že cech praktikuje absolutní demokracii. Nepotřebovali jste inteligenci, sociální postavení, krásu ani půvab, abyste si jej mohli najmout. Potřebovali jste jen peníze, které, na rozdíl od všech těch ostatních věcí, byly dostupné každému. Snad s výjimkou chudých, ale některým lidem prostě nepomůžeš.

Ukončit... To byl dost zvláštní způsob, jak věc vyjádřit.

„Mohli bychom...“ začal.

Výška honoráře naznačí obtížnost úkolu.

„Ceník našich služeb je –“

Zaplatíme tři miliony tolarů.

Odkraglli se opřel v křesle. To bylo čtyřikrát víc než nejvyšší honorář, jaký si kdy vydělal člen cechu, a to v něm byl ještě speciální rodinný bonus, který zahrnoval všechny hosty nocující v domě.

„Žádné otázky, předpokládám?“ nadhodil, aby získal čas.

Žádné odpovědi.

„A máme tedy vycházet z toho, že výška honoráře odráží obtížnost úkolu? Že je klient například dokonale střežen?“

Není střežen vůbec. Ale bude téměř nemožné vymazat ho obyčejnými zbraněmi.

Odkraglli přikývl. To by zase nemusel být takový problém,

pomyslel si. Cech během let nashromáždil pěknou řádku velmi *neobyčejných* zbraní. Vymazat ho? Neobvyklý obrat, skutečně...

„Vždycky rádi víme, pro koho pracujeme,“ řekl.

To chápeme.

„Chtěl jsem tím říci, že potřebujeme znát vaše jméno. Nebo jména. Je to samozřejmě přísné obchodní tajemství. Musíme něco zapsat do našich záznamů.“

Můžete nás označit jako... Auditory.

„Skutečně? A v jakém oboru vykonáváte svůj audit?“

Ve všech.

„Obávám se, že o vás potřebujeme vědět něco víc.“

Jsmo zákazník, který je ochoten zaplatit tři miliony tolarů.

Odkraglli na ten argument přistoupil, i když velmi nerad. Jenže za tři miliony tolarů jste ochotni neptat se na spoustu věcí.

„Skutečně?“ řekl nakonec. „Za těchto okolností, a protože jste úplně nový klient, myslím, že bychom měli požadovat platbu předem.“

Jak si přejete. Zlato je složeno ve vašem trezoru.

„Chcete říci, že bude složeno do našeho trezoru.“

Ne. Vždy bylo ve vašem trezoru. Víme to, protože jsme je tam právě dopravili.

Odkraglli chvilku pozoroval prázdnou kápi a pak, aniž odvrátil pohled, natáhl ruku a chopil se mluvicí trubky.

„Pan Vyhrožal?“ řekl, když do ní nejprve hvízdal. „Vy. Dobrá. Mohl byste mi laskavě říci, kolik máme k dnešnímu dni v pokladnicích peněz? Ne, stačí zhruba. Zaokrouhleno na celý milion, řekněme.“ Na okamžik si mluvicí trubku podržel u ucha a pak do ní znovu promluvil. „Dobrá, ale buďte od té dobroty a prověřte mi to, ano?“

Pověsil trubku a položil ruce před sebe dlaněmi na stůl.

„Mohl bych nabídnout něco k pití, zatímco budeme čekat?“

Ano. Asi ano.

Odkraglli s jistou úlevou vstal a přešel k velkému baru maskovanému ve starožitné skříni. Jeho ruka se vznášela nad pra-

starou a nesmírně cennou cechovní skříňkou na alkohol, v níž spočívaly velké karafy označené Mur, Nig, Otrop a Yksihw*.

„A co byste si tak dal?“ zeptal se Odkragliho a napadlo ho, kde má Auditor asi ústa. Jeho ruce se jen na okamžik vznášely nad nejmenší karafou, nadepsanou Dej – Rozop.

My nepijeme.

„Ale vždyť jste mi právě teď řekl, že vám můžu nabídnout něco k pití...“

Jistě. Považujeme vás za plně schopného tuto akci provést.

„Ah.“ Odkragliho ruka zaváhala nad karafou s whisky, ale pak si to rozmyslela. V tom okamžiku se ozvalo z mluvicí trubice písknutí.

„Ano, pane Vyhrožale? Skutečně? Opravdu? Já osobně například nacházím neustále nějaké drobné v gauči, je zajímavé, jak se tam vždycky.. ne, nebyl jsem... Ano, měl jsem jistý důvod se... ne, vaše vina to v žádném případě... Ne, ani já si nedovedu představit, jak se... Ano, běžte si odpočinout, to je skvělý nápad. Děkuji vám.“

Pověsil mluvicí trubku. Šedé roucho se nepohnulo.

„Bude přirozeně nutné, abychom se dozvěděli kde, kdy, a hlavně *koho*,“ řekl po chvíli.

Kápě přikývla.

Místo se ovšem na žádné mapě nenajde. Byli bychom rádi, kdyby byla zakázka vyřízena do týdne. To je důležité. A co se týče toho *koho*...

* Pozn. autora: *Je to smutná a hrozná věc, že vysoce urození a bohatí lidé skutečně věří, že sloužící budou naprosto zmateni, když se alkohol naleje do karaf, které jsou mazaně nadepsány pozpátku. Jenže během dlouhých historických let každý sociálně uvědomělý butler dospěl k přesvědčení – a můžeme říci, že na mnohem reálnějším základě než oni –, že jeho zaměstnavatelé nepoznají, když po odebrání jistého dílu se do jejich karafy s whisky doleje aniru.*

Na Odkragliho stole se objevila kresba a v hlavě mu zazněla slova: Říkejme mu *Thustoch*.

„To má být žert?“ řekl Odkragli.

My nežertujeme.

Ne, vy asi ne, pomyslel si Odkragli. Zabubnoval prsty.

„Je mnoho lidí, kteří by vám tvrdili, že... ta osoba neexistuje,“ řekl.

Musí existovat. Jak jinak byste tak snadno poznal jeho obrázek? A mnoho lidí si s ním dopisuje.

„No ano, to je pravda, v jistém smyslu existuje...“

V jistém smyslu existuje všechno. My jsme tady ale právě kvůli zrušení té existence.

„Najít ho asi nebude tak docela snadné.“

V každé ulici můžete potkat osoby, které vám sdělí jeho přibližnou adresu.

„Ano, to jistě,“ přikývl Odkragli a podivil se, jak jim může někdo říkat osoby. To byl nezvyklý výraz. „Ale jak říkáte, pochybuji, že by nám ho mohly přesně lokalizovat například na mapě. A i potom, jak by mohl být... *Thustoch* inhumován? Máte na mysli například sklenici otráveného sherry?“

V kápi nebyla tvář, která by se mohla usmát.

Vy asi dost dobře nechápete význam slova *najmout*, ozvalo se v Odkragliho hlavě.

To v něm vzbudilo odpor. Vrahové nebyli nikdy *najímáni*. Byli vyhledáni, požádáni, zainteresováni, přizváni, ale nikdy *najati*. Najímali se jen služebníci.

„A co že to na něm dost dobře nechápu?“

My platíme. Vy si najdete způsob jak a čím.

Roucho začalo blednout.

„Jak bych se s vámi mohl spojit?“

My se spojíme s *vámi*. Víme, kde jste. Víme, kde je každý.

Postava zmizela. V témže okamžiku se rozletěly dveře a v nich stanul rozrušený pan Vyhrožal, pokladník cechu.

„Promiňte, pane, ale já jsem za vámi prostě *musel* přijít!“

hodil na stůl před Odkraglliho několik koleček. „Podívejte se na ně!“

Odkraglli opatrně vzal do prstů jeden zlatý plíšek. Vypadal jako mince, ale...

„Nemá žádné značení, ražbu, hodnotu!“ zvolal Vyhrožal. „Ani orel, ani panna, žádný nápis! Je to prostě hladký kotouč. Jsou to všechno takovéhle plíšky!“

Odkraglli otevřel ústa, aby řekl: „Jsou bezcenné?“, a přistihl se, jak tajně doufá, že je to ten případ. Jestliže by jim *ti* – ať už *ti* byli kdokoliv – zaplatili bezcenným kovem, pak nemohlo být o nějaké smlouvě ani řeči. Bohužel viděl, že to není ten případ. Rozpoznat peníze, to byla jedna z prvních věcí, které se vrazi ve svém povolání učili.

„Hladké kotoučky z čistého zlata,“ řekl.

Vyhrožal němě přikývl.

„To bude bohatě stačit,“ zabručel Odkraglli.

„Musí být *magické!*“ vykřikl Vyhrožal. „A my *nikdy* nebereme magické peníze!“

Odkraglli několikrát ťukl plíškem o stůl. Vydával uspokojivě plný zvonivý zvuk. Nebyly magické. Magické peníze by vypadaly jako peníze, protože jejich jediným úkolem bylo zmást. Ale tyhle věcičky nemusely napodobovat něco tak lidského a přirozeného jako hodnotu a značení mincí. Tohle je zlato, říkaly mu jeho prsty. Ber, nebo neber.

Odkraglli seděl a přemýšlel, zatímco Vyhrožal stál a dělal si starosti.

„Vezmeme je,“ řekl nakonec Odkraglli.

„Ale –“

„Děkuji vám, pane Vyhrožale. To je mé rozhodnutí,“ ukončil Odkraglli hovor. Chvilku upíral oči do neurčita a najednou se mu na rtech objevil úsměv. „Je pan Časnačaj stále ještě v budouvě?“

Vyhrožal o něco ustoupil. „Myslím, že se Rada nakonec rozhodla ho propustit,“ odpověděl škrobeně. „Po tom případě –“

„Pan Časnačaj nevidí svět stejně jako většina ostatních lidí,“ řekl Odkraglli, zvedl ze stolní desky obrázky a zamyšleně se na něj zadíval.

„Tedy, ano, v tom s vámi musím souhlasit, *to* je každopádně pravda.“

„Prosím, pošlete mi ho sem.“

Cech přitahoval různé lidi, pomyslel si Odkraglli. Přistihl se při myšlence, že by ho zajímalo, jak je možné, že přitáhl především Vyhrožala. Bylo téměř nemožné představit si, jak bodá někoho do srdce, protože Vyhrožal by se určitě bál, že peněženkou své oběti zamaže kreví. Zatímco mistr Časnačaj...

Potíž byla v tom, že cech přijímal mladé hochy a dával jim skvělé vzdělání a shodou okolností je také učil, jak zabíjet čistě a bez emocí, za peníze a pro blaho společnosti, nebo alespoň pro dobro té části společnosti, která má peníze, a koneckonců, cožpak tady byla ještě nějaká jiná společnost?

Bohužel se občas stávalo, že jste narazili na někoho, jako je mistr Časnačaj, který považoval peníze za zbytečné rozptylování. Mistr Časnačaj měl skutečně oslňující mysl, ale oslňující jako popraskané zrcadlo – nádherné obrazce a duhový lom světla, ale v konečném výsledku přece jen něco, co bylo polámané.

Mistr Časnačaj si sám se sebou velmi užíval. A s jinými lidmi teprve.

Odkraglli se rozhodl, že už brzo se Časnačajovi stane nějaká nehoda. Jako mnoho ostatních lidí, kteří nemají skutečnou morálku, měl lord Odkraglli jisté normy a Časnačaj ho odpuzoval. Zabíjení lidí, to byla velmi opatrná hra, obvykle hraná proti lidem, kteří sami znali její pravidla, nebo si alespoň mohli dovolit služby těch, kdo je znali. Člověk nacházel potěšení v tom, když se mu podařilo provést celou věc rychle a čistě. Co se ovšem nečekalo, bylo, že si někdo bude libovat ve smrtích pomalých a špinavých. Takové věci vyvolávaly zbytečné řeči.

Na druhé straně bylo Časnačajovo vědomí, pokroucené jako vývrtka, přesně tou zbraní, jíž bylo třeba se vypořádat s podob-

ným problémem, jaký teď vyvstal. A kdyby se mu to nepodařilo..., pak by to sotva byla Odkragliho vina, že?

Chvilku věnoval pozornost papírům. Bylo až neuvěřitelné, jak se ty věci množily. Ale vyřídit se to muselo. Nebyli přece nějací laciní zabijáci, nebo co...

Ozvalo se zaklepání na dveře. Odstrčil papíry stranou a opřel se.

„Pojďte dál, pane Časnačaji.“ Nikdy nebylo na škodu udělat na své návštěvníky trochu dojem.

Dveře se otevřely a stál v nich cechovní sluha, který opatrně balancoval podnosem s čajovým příslušenstvím. „Ah, Zavozníku,“ řekl Odkragli, jenž se dokonale ovládl. „Položte to támhle na stůl, ano?“

„Jistě, pane,“ přikývl sluha. Obrátil se a kývl hlavou. „Promiňte, pane, hned půjdu a donesu druhý šálek.“

„Prosím?“

„Pro vašeho hosta, pane.“

„Jakého hosta? No, až pan Časnačaj přijde, tak –“
Zarazil se a otočil.

Na koberečku u krbu seděl mladík a hrál si se psy.

„*Pane Časnačaji!*“

„Má se to vyslovovat Ča-snač-aj, pane,“ řekl mladík jen s náznakem výčitky. „Většina lidí to říká špatně, pane.“

„Jak jste to udělal?“

„No, to je jednoduché. Jen na posledním metru nebo dvou jsem se trochu připálil, pane.“

Na koberci před krbem bylo vidět několik chomáčů sazí. Odkragli si uvědomil, že slyšel, jak padají, ale na tom nebylo celkem nic zvláštního. Krbem se nikdo dovnitř dostat nemohl. Kousek pod jeho ústím na střeše byla do šachty vsazena silná mříž.

„Ale za starou knihovnou je zaslepený krb,“ odpověděl Časnačaj, který mu očividně četl myšlenky. „Oba sopouchy se spojují, a to pod úrovní mříže. Byla to jednoduchá věc, pane.“

„Skutečně...“

„Opravdu, pane.“

Odkraglli přikývl. To, že věkovité budovy bývají doslova protkány starými křbovými komíny, byla jedna z věcí, kterou se člověk musel naučit hned na začátku své kariéry. A pak, pomyslel si, na to postupně zapomenete. Je vždycky dobré udělat na ty druhé patřičný dojem. Zapomněl, že i tohle se u nich v cechu učí.

„Zdá se, že vás ti psi mají docela rádi,“ poznamenal.

„Vycházím se zvířaty moc dobře, pane.“

Časnačajova tvář byla mladá, otevřená a přátelská. Rozhodně se neustále usmívala. Většina lidí však považovala celý efekt za znehodnocený tím, že měl jen jedno oko. O to druhé přišel při jakési nevysvětlitelné nehodě a chybějící bulva byla nahrazena skleněnou koulí. Výsledek byl dost znepokojující. Jenže tady byla jedna věc, která lorda Odkraglliho znepokojovala mnohem víc, a to bylo Časnačajovo druhé oko, to, kterému by se snad dalo říkat normální. Nikdy neviděl tak malou a ostrou zorničku. Časnačaj se díval na svět špendlíkovou dírkou.

Odkraglli si uvědomil, že se stáhl za svůj stůl. Tak to bylo s Časnačajem pokaždé. Vždycky jste se cítili šťastnější, když mezi vámi a jím něco stálo.

„Takže vy máte rád zvířata, co?“ řekl Odkraglli. „Mám tady hlášení, že jste přibil psa sira Jiřího na strop.“

„Copak jsem ho mohl nechat štěkat, zatímco jsem pracoval, pane?“

„Někteří lidé by ho byli omámili.“

„Oh.“ Časnačaj se na chvilku zatvářil rozpačitě, ale pak se zase rozzářil. „Ale smlouvu jsem splnil do posledního puntíku, pane. O tom nemůže být nejmenších pochyb, pane. Ověřil jsem si, že sir Jiří nedýchá, zrcátkem, přesně podle instrukcí. Je to v mém hlášení, pane.“

„Ano, jistě.“ V tom okamžiku si Odkraglli v duchu připomněl hlavu sira Jiřího ležící skoro dva metry od těla. Strašné bylo pomyšlení, že na tom Časnačaj pravděpodobně neviděl nic divného.

„A... ti sloužící...?“ neodpustil si.

„No, nemohl jsem přece dopustit, aby tam vpadli a rušili mě, pane.“

Odkraglli přikývl, napůl hypnotizován skleněným pohledem a špendlíkovou dírkou. Ne, ty jsi jim prostě nedal možnost, aby vpadli dovnitř. Vrah skutečně mohl narazit na vážný profesionální odpor, mohl se dokonce srazit s lidmi, kteří byli vyškoleni stejnými učiteli jako on sám. Ale starý muž a služebná, dva neškodní lidé, kteří měli jen smůlu, že v té době byli v domě... na tohle opravdu nebylo žádné pravidlo, to musel Odkraglli připustit. Prostě a jednoduše, za ta dlouhá léta existence cechu se vyvinula určitá etika a členové se snažili být ve své práci co nejpreciznější a nejnenápadnější, většinou po sobě nahrubo poklidili a nikdy nezapomněli zavřít dveře, když odcházeli. Ubližovat neškodným bylo horší než provinít se proti morální struktuře společnosti, bylo to porušení dobrých mravů. Bylo to ještě horší. Bylo to nevkusné. Ale pravidlo, které by to zakazovalo, skutečně neexistovalo...

„Bylo to v pořádku, pane, že ano?“ ujišťoval se Časnačaj s nelíčeným znepokojením.

„Víte, ono to jaksi... postrádalo eleganci,“ řekl Odkraglli.

„Aha. Děkuji, pane. Jsem vždycky rád, když mě někdo opraví. Budu si to příště pamatovat.“

Odkraglli se zhluboka nadechl.

„Ale chtěl jsem s vámi mluvit o něčem jiném,“ řekl. Zvedl obrázek... Jak že mu to ta věc říkala? ... Tlustoch?

„Jen tak pro zajímavost,“ pokračoval, „jak byste postupoval, kdybyste měl inhumovat tohohle... gentlemana?“

Byl si jistý, že kdokoliv jiný by se rozesmál. Říkali by věci jako: „To je vtip, pane?“ Časnačaj se jen s podivně soustředěným výrazem naklonil kupředu.

„To by bylo obtížné, pane.“

„Samozřejmě,“ přikývl Odkraglli.

„Potřeboval bych nějaký čásek na to, abych si rozpracoval plán, pane,“ pokračoval Časnačaj.

„To jistě, a –“

Ozvalo se zaklepaní na dveře a vešel Zavozník s dalším šálkem na čaj. Uctivě se uklonil lordu Odkraglimu a tiše se vyplížil z místnosti.

„To by šlo, pane,“ řekl Časnačaj.

„Promiňte?“ podíval se na něj Odkraglli, momentálně zmatený.

„Napadl mě jistý plán,“ vysvětloval mu Časnačaj trpělivě.

„Vážně?“

„Ano, pane.“

„Tak rychle?“

„Ano, pane.“

„No, bože!“

„Ale, pane, vždyť vy sám jste nám říkal, že si máme cvičně řešit různé hypotetické případy...?“

„To jistě, je to velmi cenné cvičení –“ Odkraglli se zarazil a pak se mu na tváři objevil šokovaný výraz.

„Chcete snad říci, že jste se ve svém volném čase věnoval vymýšlení plánu, jak by se dal inhumovat Otec prasátek?“ řekl pak mdle. „Že jste si prostě sedl a uvažoval, jak by se to dalo udělat? Vy jste skutečně věnoval nějaký čas tomuhle problému?“

„Ale jistě, pane. A taky Kačerovi Svátku pečené duše. A Hajajovi. A Smrťovi.“

Odkraglli znovu zamrkal. „Vy jste si opravdu sedl a uvažoval, jak –“

„Jistě, pane. Nastřádal jsem si řadu velmi zajímavých námětů a vytvořil několik skvělých plánů. Ve svém volném čase, pochopitelně.“

„Chtěl bych si být naprosto jistý jednou věcí, pane Časnačaji. Vy jste se... vážně... věnoval studiu možností..., jak zabít *Smrtě*?“

„Bral jsem to jen jako koníčka, pane.“

„Jako koníčka? No, koníčky, ony jsou... koníček, ano... Tedy já jsem kdysi sbíral motýly,“ řekl Odkraglli a připomněl si ty první chvílky probouzející se radosti při práci se špendlíky a smrtničkou*, „ale –“

„Věřil byste, pane, že základní metodologie je úplně stejná jako u člověka? Příležitost, místopis, technika.... Musíte jen vycházet z daných faktů, které se týkají konkrétního jedince. Samozřejmě, o *tomhle* se toho ví hodně.“

„A vy jste tedy vypracoval plán, ano?“ zeptal se téměř fascinovaně Odkraglli.

„Ano, ale to už je hodně dávno, pane.“

„Mohu se zeptat kdy?“

„Myslím, že to bylo jednoho večera, když jsem ležel v posteli před Nocí prasečí hlídky.“

Můj bože, napadlo Odkraglliho, když si pomyslím, že *já* tak akorát čekal, kdy uslyším rolničky.

„No tohle!“ řekl nahlas.

„Budu muset znovu promyslet některé drobnosti. Byl bych rád, kdybyste mi umožnil přístup k některým knihám v Temné knihovně. Ale řekl bych, že základní tvar plánu je hotov.“

„A přece... tahle osoba... Je hodně lidí, kteří by řekli, že je technicky nesmrtelná.“

„Každý má své slabiny, pane.“

„I Smrť?“

„Ale samozřejmě! O tom není pochyb. Jakkak by ne.“

„Vážně?“

Odkraglli znovu zabubnoval prsty na stolní desku. Ten mladík nemůže mít *skutečný* plán, řekl si v duchu. Jistě, jeho mysl je svým způsobem pokřivená, ale... Pokřivená? Je pokroucená

* Pozn. překl.: *Nejde o zvrhlou příbuznou víly Zubničky, ale o lahvičku s jedem, kam se vhazují ulovené exempláře hmyzu, hlavně motýlů, aby se usmrtily před dalším zpracováním.*

jako paragraf! Ale Tlustoch nebyl nějaký obyčejný cíl, na obyčejném místě, v obyčejném domě. Bylo jen logické předpokládat, že se ho lidé v minulosti pokusili lapit už mnohokrát.

Při tom pomyšlení pocítil nával spokojenosti. Časnačaj zklamal, a možná to pro něj bude dokonce zklamání fatální, jestliže je jeho plán dostatečně hloupý. A cech pak možná přijde o své zlato, ale možná taky, že ne.

„Výborně,“ přikývl. „Váš plán snad ani nemusím znát.“

„To jsem moc rád, pane.“

„Co tím myslíte?“

„Protože bych vám ho ani nemohl prozradit, pane. Musel byste s ním nesouhlasit.“

„Žasnu jen nad jistotou, s jakou předpokládáte, že bude fungovat, Časnačaji.“

„Prostě jsem se nad tím problémem logicky zamyslel, pane,“ odpověděl mladík. Jeho hlas zněl mírně káravě.

„Logicky?“ zopakoval Odkragli.

„No, předpokládám, že já vidím některé věci jinak než obyčejní lidé,“ odpověděl Časnačaj.

Zuzana si užila celkem klidný den, i když cestou do parku Gábin šlápl na spáru v chodníku. Naschvál.

Jedna z mnoha hrůz vyvolaných bezstarostným přístupem předchozí guvernanky k dětem byli medvědi, kteří čekají hned za rohem ulice, aby vás mohli sežrat, když šlápnete na spáru v chodníku.

Zuzana si zvykla nosit pod svým nenápadným kabátem pohrabáč. Většinou stačil jeden nářez. Medvědy vždycky zaskočilo, že je vidí ještě někdo jiný.

„Gábine?“ řekla Zuzana a upírala oči na nervózního medvěda, který si jí všiml na poslední chvíli a teď se pokoušel nonšalantně zmizet.

„Ano?“

„Ty jsi na tu spáru šlápl naschvál, abych musela uhodit něja-

kého nevinného tvora, jehož jediná chyba spočívá v tom, že tě chce roztrhat kousek po kousku.“

„Já si jen tak skákal –“

„To určitě. Obyčejné děti neskáčou jako bláznivé a dívají se pod nohy. Pokud nejsou zdrogované.“

Zasmál se na ni.

„Jestli tě ještě jednou přistihnu, jak děláš naschvál něco tak ošklivého, svážu ti ruce na uzel za hlavou,“ řekla Zuzana klidně.

Přikývl a rozběhl se shodit Tyldu z houpačky.

Zuzana se spokojeně uvolnila. To byl její osobní objev. Absurdní a komické výhrůžky je nelekaly, ale pokyny jimi doprovázené byly respektovány. Obzvláště ty, s nimiž se pojily výhrůžky detailně popsané.

Předchozí vychovatelka používala jako jistou formu kázně různé obludy a bubáky. Vždycky někde čekalo něco, co mohlo sežrat nebo odnést nezbedné chlapce a děvčátka za takové zločiny, jako bylo koktání nebo umíněné a nesmyslné trvání na psaní levou rukou. Vždycky tady byl Šmikmalík, číhající na holčičky, které si cumlají palec, aby jim ho ustříhl zahradnickými nůžkami, vždycky byl nějaký ten bubák ve sklepě. Z takových cihel je budována dětská nevinnost.

Zuzaniny pokusy přesvědčit děti, aby na takové věci přestaly věřit, jen všechno zhoršily.

Tylda se začala počurávat do postýlky. Možná že to byla provizorní obrana před strašlivou obludou s mnoha drápy, o které Tylda věřila, že pod postýlkou žije.

O téhle obludě se Zuzana dozvěděla hned první večer, potom, co se holčička s křikem probudila, protože se bála bubáka ve skříni.

Zuzana si povzdechla a šla se podívat. Byla tak rozzuřená, že milého bubáka vytáhla ven, několikrát ho uhodila přes hlavu pohrabáčem, pak mu vykloubila rameno, aby si to lépe pamatoval, a vykoplá ho zadními dveřmi ven.

Děti odmítaly přestat věřit na obludy, protože věděly po čertech dobře, že ty věci existují. Čestně.

Ale Zuzana brzo zjistila, že dokážou také velmi pevně věřit na pohrabáč.

Teď seděla na lavičce a četla knihu. Pravidelně, každý den, vodila děti někam, kde se mohly setkat se svými vrstevníky. Jestliže si zvyknou na hřiště, pomyslela si, nebudou se muset bát života v dospělosti. Kromě toho bylo docela hezké slyšet hlasy malých dětí, které si hrají, za předpokladu, že sedíte dostatečně daleko, abyste nerozuměli tomu, co říkají.

Později se s nimi bude učit. Šlo jim to teď mnohem lépe od chvíle, kdy se zbavila knih jako *Míček Hopla* nebo *O štěňátku*. Nalákala Gábina na *Válečná tažení generála Taktika*, jehož popisy byly příhodně krvavé, ale, což bylo důležitější, byly také považovány za příliš těžké pro děti. Výsledkem bylo, že se chlapcova slovní zásoba každý týden téměř zdvojnásobovala a slova jako „vykuchat“ už dokázal používat v běžné konverzaci. Koneckonců, jaký smysl má učit dítě, aby bylo dítětem? V tom jsou všechny děti dobré od přírody.

A ona ke svému mírnému zděšení zjišťovala, že jí to s nimi velmi jde. S podezřením se zamyslela nad tím, zda to není dědičné a zda – soudě podle toho, jak se jí vlasy pohotově stáčely do upraveného drdůlku – není k podobným zaměstnáním odsouzena na celý život.

Byla to chyba jejích rodičů. Nechtěli, aby to dopadlo takhle. Alespoň ona si laskavě myslela, že to nechtěli.

Chtěli ji chránit, držet ji dál od světů rozprostírajících se mimo ten lidský, chránit proti věcem, o nichž si lidé myslí, že jsou okultní, proti... dobrá, řekněme si to rovnou, i proti jejímu dědečkovi. A to na ní přece jen, jak sama cítila, zanechalo určité následky.

Samozřejmě, abychom byli upřímní, to byla rodičovská povinnost. Svět byl tak plný ostrých rohů, že kdyby vás občas nepostrčili sem a nezakázali vám vlézt támhle, neměli jste ani tu

nejmenší šanci se v něm někam dostat. A měli pro ni pochopení, byli laskaví a dali jí nejen hezký domov, ale i vzdělání.

A dobré vzdělání. Ale teprve později si uvědomila, že to bylo vzdělání v, no, dejme tomu, ve vzdělání. Znamenalo to, že když někdo potřeboval vypočítat objem jehlanu, mohl se s důvěrou obrátit na Zuzanu Stohelitskou. Kdokoliv by si nedokázal vybavit podrobnosti o taženích generála Taktika nebo odmocninu z 27,4, zjistil by, že se na ni neobrátil marně. A pokud jste sháněli někoho, kdo by dokázal hovořit o domácnosti nebo nákupu věcí v pěti jazycích, stála by Zuzana v čele fronty. Vzdělání bylo lehká věc.

Naučit se věci, to bylo mnohem těžší.

Získat vzdělání, to bylo tak trochu jako nakažlivá pohlavní nemoc. Znemožňovalo vám to dělat spoustu zaměstnání a kromě toho jste měli neodbytné nutkání předávat to dál.

Stala se vychovatelkou. Byla to jedna z mála profesí, které mohla vzdělaná dáma vykonávat. A zatím jí to šlo docela dobře. Na druhé straně si přísahala, že kdyby se náhodou jednou přistihla, jak tančí na střeše s kominíkem, utluče se k smrti vlastním deštníkem*.

Po čaji jim četla pohádku. Její svěřenci pohádky milovali. Ta, která byla na řadě teď, byla dost hrozná, ale Zuzaninu verzi byly děti ochotny vzít na milost. Převáděla pohádku do svého jazyka přímo při čtení.

„... a pak Jack podsekl fazolový stvol, a přidal tak ke krádeži, svádění a nepovolenému vniknutí do soukromého objektu, o nichž už jsme mluvili, ještě vraždu a ekologický vandalismus, ale prošlo mu to a žil pak šťastně až do smrti. Ani jedinkrát ho nepotrápilo svědomí po tom, co všechno provedl, ani jedinkrát

* Pozn. překl.: *To by bylo dlouhé vysvětlování, přečtěte si knihu Mary Poppinsová, která vypráví o vychovatelce – idolu všech dětí –, a možná že se někteří z vás utlučou i tak.* (Pamela Lyndon Traversová: Mary Poppinsová, Albatros 1987.)

se necítil provinile. Což dokazuje, že když jste hrdinou, může se vám prominout skoro všechno, protože se nikdo neodvází klást vám nepohodlné otázky. A teď,“ dodala a s hlasitým plesknutím sklapla knihu, „je čas jít spát.“

Minulá vychovatelka naučila děti modlitbičku, která zahrnovala naději, že ten či onen bůh si vezme jejich dušičku, kdyby náhodou umřely ve spánku, a tak – pokud to Zuzana dokázala posoudit – také obsahovala poselství, že by to bylo dobré.

Zuzana si v duchu často slibovala, že jednoho krásného dne se za tou ženskou vypraví a uštvě ji.

„Zuzano,“ ozvala se Tylda odněkud zpod pokrývek.

„Prosím?“

„Vzpomínáš si, jak jsme minulý týden psali psaní Otcí prasátek?“

„Ano?“

„Víš... v parku nám Ráchel říkala, že Otec prasátek neexistuje a že to ve skutečnosti je tvůj táta. A všichni říkají, že je to pravda.“

Pokrývky na druhé posteli se pohnuly. Tyldin bratr se obrátil tváří k nim a napjatě naslouchal.

No maucta, pomyslela si Zuzana. Doufala, že tomuhle se jí podaří vyhnout. Bude to úplně to samé jako ta věc s Kačerem o Svátku pečené duše.

„A záleží na tom, když stejně dostanete dárky?“ snažila se je lehce odbýt přímým nasměrováním k hrabivosti.

„Jo.“

A sakra, holka, sakra. Zuzana si sedla na kraj postele a zamyslela se nad tím, jak se, u všech čertů, dostane z tohoto. Popleskala jedinou ručku, která byla vidět.

„Tak se na to podívej takhle,“ řekla a v duchu se zhluboka nadechla. „Když jsou lidé tupí a nemožní... a když, podle skutečně velmi mírných měřítek, mají pozorovací schopnost malého kuřete během hurikánu a pátrací schopnosti jednohého švába... a kdekoliv jsou lidé pošetile lehkověrní, pateticky zá-

vislí na jistotách dětského pokoje a schopni pochopit reálno fyzického vesmíru asi tak jako ústřice horolezectví... pak *ano*, Tyldo: Otec prasátek *existuje*.“

Pod příkrývkami bylo ticho, ale Zuzana cítila, že tón jejího hlasu vykonal své. Ta slova neznamenala nic. A to máte, jak by řekl její dědeček, celé lidstvo v kostce.

„Brou noc.“

„Dobrou noc,“ odpověděla Zuzana.

Nebyl to ani bar. Byla to jakási nálevna, místnost, kde lidé pili, zatímco čekali na jiné lidi, se kterými měli smluvený nějaký obchod. Ten obchod většinou zahrnoval převod vlastnictví něčeho z jedné osoby na druhou, ale řekněme si upřímně, který obchod je o něčem jiném?

Kolem kulatého stolu, osvětleného svíčkou přilepenou na talířku, sedělo pět obchodníků. Kolovala mezi nimi otevřená láhev a bylo vidět, že se ji snaží udržet co možná nejdál od plamenu svíčky na stole.

„Je šest pryč,“ zavrčel jeden z nich, obrovský muž s dlouhými, nemytými vlasy a vousy, v nichž by se daly úspěšně chovat kozy. „Hodiny už vodbyly kdoví kdy. Ten nepřítel. Deme vocád’.“

„Sedni si, jo? Vrazi vždycky choděj pozdě. To je jejich styl, jasný?“

„Tendle je ale na hlavu.“

„Je jenom výstřední.“

„A jakej je v tom rozdíl?“

„Pytel peněz.“

Zbylí tři muži, kteří zatím nepromluvili, se podívali jeden na druhého.

„Vo čem to de řeč? Nikdá si nám neřek, že je to vrah,“ ozval se Pletiplot. „Řek nám někdy jediný slovo vo tom, že by to byl vrah, Banjo, co?“

Zazněl zvuk, který se podobal vzdálenému dunění hromu. To si Banjo Běloskvoj odkašlával.

„Bodejť,“ ozval se hlas odněkud z vyšší polohy. „Řek si nám prd.“

Ostatní vyčkali, až hřmění utichlo. Banjo měl mocný a neohrabaný dokonce i hlas.

„Je to –“ první mluvčí nejistě zamával rukou a pokoušel se přenést přes skutečnost, že někdo dokázal rozšlapat spoustu jídla, zničit několik skládacích křesílek, ubrus, téměř celý sortiment kuchyňského náčiní a celou kolonii mravenců, a to vše za necelý piknik, „– prostě mákoš. A má divný voko.“

„Dyť je to jenom sklo, né?“ řekl ten, jemuž se říkalo Kočičák, a mávl na číšníka, aby jim přinesl čtyři piva a sklenici mléka. „A je ochotnej vysolit deset tisíc toláčků každému z nás. V takovém případě je mi jedno, jaký má voko.“

„Já slyšel, že je vyrobený ze stejného materiálu jako ty všetecký koule. Nikdo mi nebude vykládat, že něco takového je správný. A tím se na člověka kouká,“ přisadil si první mluvčí. Říkalo se mu Broskyňa, i když nikdo nikdy nezjistil proč*.

Kočičák si zhluboka povzdechl. Na panu Časnačajovi bylo doopravdy něco zvláštního, o tom nebylo pochyb. Ale na všech vrazích bylo něco divného. A ten chlap platil skvěle. Mnoho vrahů používalo informátory a zámečníky. Technicky to bylo proti pravidlům, ale úroveň klesala ve všem, ne? Obvykle platili pozdě a neochotně, jako kdyby dělali milost *oni* vám. Ale Časnačaj byl O.K. Pravda, když jste s ním několik minut hovořili, začaly vám slzet oči a cítili jste, že byste se potřebovali poškrábat po celém těle, a především zevnitř, ale nakonec, nikdo není dokonalý, že?

Broskyňa se naklonil kupředu. „A víte co?“ řekl. „Myslím, že už by tady mohl bejt. Přestrojenej! A celou dobu se nám

* Pozn. autora: *Broskyňa byl ten typ, kterého se člověk raději na nic neptá, a když, tak jsou to většinou otázky typu: „Kdy-kdy-kdybych vám dal v-všechny peníze, které m-mám, mohl byste být tak hodný a n-nelámat mi tu druhou nobu?“*

směje. No, ale jestli tady fakticky je a dělá si z nás srandu –“ sepjál šunkám podobné paže a vztekle zapraskal klouby.

Běloskvoj David, alias Mezinima, poslední z pětice, se rozhlédl kolem. V nízké tmavé místnosti bylo poměrně hodně lidí a z nich mnozí seděli sami. Většina z nich měla široké pláště s kápí. Posedávali osaměle v koutech a ukrývali se ve stínu svých kapucí. Ani jeden z nich nevypadal nijak přátelsky.

„Nebud' labuť, Broskyňo,“ zamumlal Kočičák.

„To je přesně taková věc, jakou voni dělaj,“ trval na svém Broskyňa. „Sou to mistři převlekůch.“

„S tím jeho vokem?“

„Támhleten chlápek, co sedí u vohně, má přes voko pásku,“ řekl Mezinima. Mezinima toho moc nenamluvil, ale hodně si všímal.

Ostatní se obrátili a upřeli pohledy naznačeným směrem.

„Počká si, až si nebudem dávat pozor, a pak se začne chechtat,“ vrčel Broskyňa.

„Nesměj tě zabít, když jim za to někdo nezaplatí,“ uklidňoval je Kočičák. Ale teď už se mu do hlasu vplížil stín pochybnosti.

Všichni po očku pozorovali muže s páskou přes oko. On zase po očku pozoroval je.

Kdyby se jich někdo zeptal, jak si vydělávají na živobytí, bylo by všech pět mužů sedících kolem stolu odpovědělo „dělám to a ono“ nebo „dělám, co můžu“, i když v Banjově případě by odpověď pravděpodobně zněla: „Di se bodnout!“ Podle měřítek lhostejné společnosti byli zločinci, i když oni sami by o sobě takhle nesmysleli a rozhodně by neuměli správně napsat slovo „recidivisté“. To, co všeobecně dělali, bylo, že přemísťovali věci. Řekněme, že někdy byly některé z těch předmětů na nesprávné straně ocelových dveří nebo třeba v cizím domě. Někdy šlo dokonce i o lidi, to v případě, když dotyčná osoba nebyla dostatečně důležitá, aby stálo za to obtěžovat s ní Cech vrahů, ale byla momentálně na nevhodném místě, to je na takovém, kde zrovna potřebovali být oni. Takže jí vždycky vybrali nějaké

vhodnější místo, kde by se vyjímal mnohem lépe, třeba mořské dno*. Ani jeden z nich nepatřil k žádnému cechu a všeobecně si hledali zákazníky mezi lidmi, kteří z vlastních, většinou velmi temných pohnutek nechtěli cechy do věci zatahovat. Třeba proto, že byli sami příslušníky některého z nich. Parta měla práce až nad hlavu. Vždycky tady bylo něco, co bylo třeba dopravit z A do B nebo – pochopitelně – na dno C.

„Měli bysme dopít a vypadnout,“ prohlásil Broskyňa, když jim číšník konečně přinesl jejich piva.

Banjo si odkašlal. To bylo znamení, že dorazila další myšlenka.

„Věc, který nerozumím,“ začal pomalu, „je...“

„No, co teda?“ ušklíbl se na něj jeho bratr Mezinima**.

„To, čemu nerozumím, je, vodkdy maj v týhle špeluňce vrchního?“

„Dobry večer,“ řekl Časnačaj a položil plato na stůl.

Všichni na něj mlčky zírali.

Obdařil je přátelským úsměvem.

Broskyňa udeřil obrovskou dlaní do stolu.

„Takže ty ses k nám takhle připlížil, jo, ty malej zas–“ začal. Muži jejich typu si vypěstují jisté podmíněné reflexy. David

* Pozn. autora: *Pletiplot dostal svou přezdívku díky svému osobnímu příspěvku k jistému specializovanému způsobu odstraňování odpadků, jemuž se říkalo „betonové přezůvky“.* Nevýhodou onoho procesu bylo, že po nějaké době začínaly mít různé kousky klientova těla tendenci se oddělovat a vyplouvat na hladinu, což zase vyvolávalo mezi obyčejnými obyvateli spoustu řečí. On přišel s tím, že když se použije dostatek drátěného pletiva, bude tento problém vyřešen, aniž při tom bude omezena možnost krabů a ryb podílet se na urychlení recyklačního procesu.

** Pozn. autora: *Ankħmorporské podsvětí, které bylo tak rozlehlé, že nadsvětí se na něm tetelilo jako maličká slepička, která se snaží postarat o hnízdo pštrosat, už mělo Velkýho Davida, Tlustýho Davida, Pako Davida, Davida Chcacé a Davida Kim-ho. Každý si musel najít své místo.*

Mezinima a Kočičák, kteří seděli z obou stran vedle Broskyni, se nonšalantně odklonili stranou.

„Ahoj!“ zvolal vesele Časnačaj. Vzduchem se něco mihlo a do stolu mezi Broskyňovým palcem a ukazovákem se zabodl nůž.

Broskyňa vyděšeně sklopil oči.

„Jmenuju se Časnačaj a vy?“

„Já... já sem... Broskyňa,“ vypravil ze sebe Broskyňa, který nedokázal odtrhnout oči od chvějícího se nože.

„To je zajímavé jméno,“ podivil se Časnačaj. „A proč ti říkají Broskyňa, Broskyňo?“

David Mezinima se rozkašlal.

Broskyňa se podíval Časnačajovi do obličeje. Skleněné oko bylo jednoduše koulí matně se lesknoucí šedi. Druhé oko bylo černou tečkou v bílem moři. Broskyňův způsob, jak komunikovat s inteligencí, byl ztlouci ji do bezvědomí a ukrást jí, co se dalo, ale náhlý nával pudu sebezáchovy ho přitiskl na židli.

„Páč se neholim,“ odpověděl.

„Broskyňa je alergickéj na čepele a vostří, pane,“ odvážil se Kočičák.

„A máš hodně kamarádů, Broskyňo?“ ptal se dál Časnačaj.

„No, ňáký mám, to jó...“

Bleskovým pohybem, při němž se všichni muži vyděsili, se Časnačaj otočil, uchopil židli u vedlejšího stolu, přenesl ji a přisedl si. Tři z pěti mužů u stolu už měli napůl vytažené meče.

„No, já jich tedy moc nemám,“ řekl omluvně. „Nějak na to nemám buňky. Na druhé straně... jak se zdá, nemám *vůbec žádné* nepřátele. Ani jediného. Není to krásné?“

Časnačaj přemýšlel a v tom praskajícím, bzučícím a prskajícím ohňostroji, který měl uvnitř hlavy, stíhala myšlenka myšlenku. Ta, která se držela v čele nyní, zněla „nesmrtelnost“.

Možná že byl dokonale nepřítel, ale nebyl hlupák. V budově Cechu vrahů byla hezká řádka maleb a bust proslulých

členů, kteří v minulosti odstranili... ne, samozřejmě, tak to přece nebylo. Byly tam obrazy i busty proslulých *klientů* některých členů, s velmi skromnými mosaznými tabulkami, připevněnými někde nablízku, na nichž byly nicneříkající krátké poznámky jako: „Opustil toto slzavé údolí třetího zelence roku Šikmé pijavky, za asistence ctihodného K. W. Dopsyna (kolej Zmijí).“ Mnoho výtečných vzdělávacích zařízení udržuje památníky v halách, kde jsou zaznamenány činy „našich studentů“, kteří položili život pro svého vládce, nebo alespoň svou vlast. Památník cechu byl velmi podobný, až na to, že se poněkud lišil v otázce toho, *čí* život byl položen.

Každý člen cechu toužil být tam někde uveden. Protože být uveden v pamětní síni znamenalo stát se nesmrtelným. A čím proslulejší či důležitější byl váš klient, tím diskrétnější a nenápadnější bude ta malá mosazná tabulka, takže každý se k ní bude muset naklonit a přečíst si vaše jméno.

Ve skutečnosti to bylo dokonce tak, že jestliže jste byl proslulý, *opravdu* proslulý, pak tam možná ani vaše jméno nebudou muset napsat...

Muži kolem stolu ho pozorovali. Bylo vždycky těžké odhadnout, co si myslí Banjo, nebo jestli vůbec myslí, ale ti ostatní čtyři mysleli tím jednoduchým způsobem: nafoukanej malej vychcánek jako všichni vrazi. Myslí si, že sežral Šalamounovo tentononc. Sejmul bych ho jednou rukou, žádněj problém. Ale... člověk slyší různý historky. A ty jeho voči... de mi z nich mráz po zádech...

„Takže vo jakej kšeft de?“ zeptal se Pletiplot.

„My neděláme kšefty,“ odpověděl mu Časnačaj. „My poskytuje služby. A ta služba vám každému vynese deset tisíc tolarů.“

„To je vo hodně víc, než kolik platěj zloději,“ zkonstatoval spokojeně David Mezinima.

„Já zloděje nikdy neměl rád,“ řekl Časnačaj, aniž otočil hlavu.